

دانشگاه آزاد اسلامی
 واحد تهران مرکزی
 دانشکده مدیریت ، گروه مدیریت صنعتی

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (M.A)
گرایش : تولید

عنوان :

گزینش مناسبترین شبکه لجستیک برای بنادر و دریانوردی (بندر انزلی)
با نگرشی بر توسعه مناطق فعالیت لجستیک ، بندر خشک و پارک لجستیک

استاد راهنمای:

دکتر جمشید عدالتیان شهرپاری

استاد مشاور:

دکتر طهمورث سهرابی

پژوهشگر:

مصطفی ملکی

تابستان ۱۳۹۱

اجرای این بایان نامه مورد حمایت مالی سازمان بنادر و دریانوردی قرار گرفته است و سازمان به عنوان تنها مرجع حاکمیتی کشور در امور بندری، دریابی و کشتی رانی بازارگانی به منظور ایفادی نقش مرجعیت دانشی خود و در راستای تحقق راهبردهای کلان نقشه جامع علمی کشور مبنی بر "حمایت از توسعه شبکه‌های تحقیقاتی و تسهیل انتقال و انتشار دانش و سامان‌دهی علمی" از طریق "استاندارد سازی و اصلاح فرایندهای تولید، ثبت، داوری و سنجش و ایجاد بانک‌های اطلاعاتی یکپارچه برای نشریات، اختراعات و اکتشافات پژوهشگران"، اقدام به ارایه این اثر در سایت SID می‌نماید.

سازمان بنادر و دریانوردی

چکیده :

باتوجه به اینکه عوامل مختلف توسعه بندر از نظر ساخت و اداره بندر به راحتی قابل بررسی است ولی عوامل پشتیبانی از بندر تابع متغیرهایی است که خارج از حیطه‌ی اختیار بندر می‌باشد ، شناخت عوامل خارج از اختیار بندر و مقایسه مدل‌های مختلف توسعه بندر و انتخاب بهترین مدل توسعه ای و پشتیبانی ، بررسی اولویت ایجاد مناطقی به عنوان فضای توسعه یافته در محیطی جدای از بندرکه بتواند خدمات لجستیکی پیشرفته را به منظور تسهیل در امور و افزایش رضایت مندی مشتریان در کوتاه و بلند مدت ارایه دهد از اهداف این تحقیق بوده است . باتوجه به عنوان پروژه ، شاخص‌های مرتبط تعیین و در این راستا دو گام اساسی برداشته شد گام اول در راستای فرضیه‌های تحقیق بود و گام دوم در راستای تعیین مدل ارجحیت که شاخصهای تهیه شده را ارزیابی و ارجح بودن آنها را مشخص نماید . در گام اول مشخص می‌شود که توسعه بندر انزلی به موقعیتی که در آن دارد وابسته است و در گام دوم نیز به بسترهای زیر بنایی از قبیل زمین در اختیار ، امکانات محلی و منطقه‌ای، مرکز صنعتی ، موقعیت جغرافیایی ، محیط زیست ارجحیت بیشتری نسبت به سایر شاخصها برای توسعه بندر نقش دارند . اولویت و ارجحیت انتخاب برای بندر انزلی ابتدا توسعه مناطق فعالیت لجستیک سپس بندر خشک و پارک لجستیک است.

فهرست مطالب

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۱	چکیده
۲	فصل اول : موضوع و کلیات تحقیق
۳	مقدمه:
۴	۱-۱ - بیان مساله تحقیق :
۵	۱-۲- اهداف تحقیق:
۶	۱-۳- اهمیت و ضرورت موضوع تحقیق:
۷	۱-۴- فرضیه یا سوالات تحقیق
۸	۱-۱-۴-۱ - فرضیه اصلی (۱)
۹	۱-۲-۴-۱ - فرضیه اصلی (۲)
۱۰	۱-۳-۴-۱ - فرضیه اصلی (۳)
۱۱	۱-۴-۴-۱ - فرضیه اصلی (۴)
۱۲	۱-۵-۴-۱ - فرضیه فرعی (۱)
۱۳	۱-۵-۴-۲ - فرضیه فرعی (۲)
۱۴	۱-۵- مدل تحلیلی تحقیق:
۱۵	۱-۶- تعاریف متغیرها و اطلاعات بکار رفته در تحقیق:
۱۶	۱-۶-۱- تعریف بندر :
۱۷	۱-۶-۲- مناطق فعالیت لجستیک:
۱۸	۱-۳-۶-۱- بندر خشک:
۱۹	۱-۴-۶-۱- لجستیک:
۲۰	۱-۵-۶-۱- تخلیه وبارگیری:
۲۱	۱-۶-۶-۱- پارک لجستیک :
۲۲	۱-۷-۶-۱- توسعه بندر :
۲۳	۱-۸-۶-۱- توسعه فیزیکی:
۲۴	۱-۹-۶-۱- حجم عملیات:
۲۵	۱-۱۰-۶-۱- پسکرانه بندر:
۲۶	۱-۱۱-۶-۱- حمل و نقل :
۲۷	۱-۱۲-۶-۱- تخلیه:
۲۸	۱-۱۳-۶-۱- بارگیری:
۲۹	۱-۱۴- استراتژی توسعه بندری و یا لجستیک بندری :
۳۰	۱-۱۵-۶-۱ - موقعیت بندر انزلی :
۳۱	۱-۷- روش تحقیق:
۳۲	۱-۱-۷-۱- توصیفی :
۳۳	۱-۲-۷-۱- روش ارزیابی:
۳۴	۱-۸- قلمرو تحقیق(موضوعی،مکانی و زمانی):
۳۵	۱-۱-۸-۱- قلمرو مکانی :
۳۶	۱-۲-۸-۱- قلمرو زمانی :
۳۷	۱-۳-۸-۱- قلمرو موضوعی :
۳۸	۱-۹- جامعه و حجم نمونه :

۱۱	۱-۹-۱- جامعه آماری:
۱۱	۲-۹-۱- حجم نمونه:
۱۱	۱۰-۱- محدودیت های تحقیق:
۱۲	فصل دوم : مطالعات نظری
۱۳	مقدمه:
۱۴	۱-۲- تاریخچه و سابقه موضوع(سیستم تحقیق):
۱۴	۲-۲- جایگاه کشور ما در حمل و نقل و تجارت جهانی:
۱۶	۲-۳- موقعیت ، دالانهای ترانزیتی در کشور:
۱۶	۱-۳-۲- موقعیت دالانهای ترانزیتی منطقه ی و بین المللی
۱۸	۲-۳- موقعیت بنادر کشور در دالانهای ترانزیتی منطقه ی و بین المللی:
۱۹	۳-۳- ضرورت توجه به دالانهای ترانزیتی منطقه ی و بین المللی:
۲۰	۴- موقعیت سواحل و بنادر تجاری کشور:
۲۰	۴-۱- موقعیت سواحل کشور:
۲۱	۴-۲- موقعیت بنادر کشور:
۲۱	۵- روند تکاملی و تحولات ساختاری و مدیریتی و عوامل توسعه بنادر:
۲۲	۵-۱- بندر و روند تکاملی آن:
۲۲	۵-۱-۱- بنادر نسل اول :
۲۲	۵-۱-۲- بنادر نسل دوم:
۲۳	۵-۱-۳- بنادر نسل سوم:
۲۳	۵-۱-۴- بنادر نسل چهارم:
۲۴	۵-۲- تحولات ساختاری و مدیریتی بنادر:
۲۵	۵-۳- عامل کلیدی توسعه بندر:
۲۵	۵-۴- راهبرد توسعه بندر :
۲۶	۶- وظیفه بنادر در رابطه با فعالیت های اقتصادی و اجتماعی:
۲۶	۶-۱- نقش بندر به عنوان توزیع کننده کالا :
۲۶	۶-۲- بندر و نقش آن به عنوان فعالیتهای صنعتی و تجاري:
۲۷	۶-۳- بندر و نقش آن به عنوان فعالیتهای تفریحی دریایی :
۲۷	۶-۴- بندر و نقش آن به عنوان جابجایی مسافر :
۲۷	۶-۵- بندر و نقش آن به عنوان زیرساخت اجتماعی - اجتماعی :
۲۸	۷- شناخت ماهیت وجودی بندر و امور بندری:
۲۸	۷-۱- نقش جابجایی کالا و مسافر:
۲۹	۷-۲- نقش اقتصادی بندر:
۲۹	۷-۲-۱- نقش ترانزیت بندر:
۲۹	۷-۲-۲- بندر و مناطق پسکرانه:
۲۹	۷-۲-۳- بندر و پیش کرانه :
۲۹	۷-۳- نقش تجارت و توزیعی بندر :
۲۹	۷-۴- نقش صنعتی بندر:
۳۰	۸- عناصر تشکیل دهنده بندر:
۳۰	۹-۲- انواع تشکیلات بندری (مالکیت و مدیریت) :
۳۱	۱-۹-۲- بندر صاحب خانه ای :

- ۲-۹-۲- بندر ابزاری :
 ۳-۹-۲- بندر خدماتی :
 ۴-۹-۲- بندار خصوصی :
 ۵-۹-۲- مخلوطی از دولتی و خصوصی :
 ۱۰-۲- حمل و نقل و زنجیره تامین:
 ۱-۱۰-۲- جایگاه حمل و نقل در زنجیره تامین.
 ۱۰-۲- پنج جزء اصلی مدیریت زنجیره تامین عبارتند از:
 ۲-۱۰-۲- جایگاه بنادر و زنجیره تامین :
 ۱۱-۲- لجستیک چیست ؟
 ۱۱-۲- چرخه خدمات لجستیک :
 ۲-۱۱-۲- مراکز لجستیک بندری:
 ۳-۱۱-۲- هدف از ایجاد مراکز لجستیکی:
 ۴-۱۱-۲- وضعیت لجستیک ایران و جهان :
 ۴-۱۱-۲- عوامل تاثیر گذار در صنعت لجستیک:
 ۱۲-۲- بنادر خشک ، پارک لجستیک و توسعه مناطق فعالیت لجستیک بعنوان مراکز
 لجستیک بندری:
 ۱-۱۲-۲- بنادر خشک:
 ۱-۱۲-۲- مفهوم بنادر خشک:
 ۱-۱۲-۲- فایده ، هدف و مزیت بنادر خشک:
 ۱-۱۲-۲- عوامل تاثیر گذار در ایجاد بنادر خشک :
 ۱-۱۲-۲- طبقه بندي بنادر خشک:
 ۱-۱۲-۲- مهمترین بنادر خشک دنیا :
 ۱-۱۲-۲- جایگاه بنادر خشک در کشور ما:
 ۷-۱-۱۲-۲- مشکلات موجود در کشور در زمینه اجرای بنادر خشک:
 ۸-۱-۱۲-۲- تجربیات داخلی و بنادر خشک در ایران:
 ۲-۱۲-۲- پارک لجستیک:
 ۲-۱۲-۲- تعریف پارک لجستیک :
 ۲-۱۲-۲- پارک لجستیک در منطقه:
 ۲-۱۲-۲- پارک لجستیک در جهان:
 ۲-۱۲-۲- پارک لجستیک در ایران :
 ۲-۱۲-۲- مناطق فعالیت لجستیک:
 ۱-۱۲-۲- تعریف خدمات مناطق فعالیت لجستیک :
 ۲-۱۲-۲- انواع مناطق فعالیت لجستیک :
 ۳-۱۲-۲- ضرورت و شرایط استقرار منطقه فعالیت لجستیک:
 ۴-۱۲-۲- الزامات مناطق فعالیت لجستیک .
 ۵-۱۲-۲- عوامل تاثیر گذار در ایجاد توسعه منطقه فعالیت لجستیک:
 ۶-۱۲-۲- مناطق فعالیت لجستیکی بندر به عنوان سکوی لجستیک تخصصی :
 ۶-۱۲-۲- مناطق فعالیت لجستیکی در جهان :
 ۱۳-۲- تاریخچه ، ساختار تشکیلاتی و وظایف سازمان بنادر و دریانوردی :
 ۱۳-۲- تاریخچه :

۶۷	۲-۱۳-۲- وظایف سازمان بنادر و دریانوردی :
۶۹	۲-۱۴-۲- تاریخچه ، ساختار تشکیلاتی ، جایگاه و عملکرد بندر انزلی :
۶۹	۲-۱۴-۱- تاریخچه بندر انزلی:
۷۰	۲-۱۴-۲- جایگاه بندر انزلی در منطقه :
۷۱	۲-۱۴-۳- حجم تجارت خارجی جمهوری اسلامی ایران با کشورهای حاشیه دریایی خزر:
۷۳	۲-۱۴-۴- عملکرد ترانزیت ، صادرات و واردات کالا در بندر انزلی :
۷۷	۲-۱۴-۵- عوامل درونی تاثیر گذار در بندر انزلی :
۸۰	۲-۱۴-۶- بندر انزلی با نگاه برنامه
۸۴	۲-۱۵-۱- اقدامات جمهوری اسلامی ایران در راستای حمل و نقل ترانزیتی در محورهای شمالی
۸۵	فصل سوم روش شناسی تحقیق (متدولوزی)
۸۶	مقدمه
۸۶	۳-۱- روش تحقیق:
۸۶	۳-۲- جامعه آماری :
۸۷	۳-۳- حجم نمونه و روش اندازه گیری:
۸۷	۴-۳- ابزارهای گردآوری داده ها(اطلاعات):
۸۷	۴-۴-۱- طراحی پرسشنامه :
۸۸	۴-۴-۲- فرضیه ها ، متغیرهای مستقل و وابسته و مدل تحقیق :
۹۰	۴-۵- روش تجزیه و تحلیل معیارهای تحقیق در گام اول :
۹۰	۴-۵-۱- تحلیل چند متغیر داده ها با استفاده از آزمون آلفای کرونباخ :
۹۲	۴-۵-۲- آزمون نسبت(دوجمله ای):
۹۲	۴-۶- طراحی پرسشنامه در گام دوم :
۹۳	۴-۷- معیارهای تحقیق در گام دوم :
۹۳	۷-۱- چهارچوب تحقیق :
۹۴	۷-۲- رسم نمودار علت و معلول:
۹۶	۷-۳- گامهای مدل تحقیق جهت ارزیابی مدل ارجحیت :
۹۶	۷-۴- ساختن مدل سلسله مراتبی:
۹۶	۷-۵- تشریح شاخصهای مدل :
۱۰۱	۷-۶- ارزش گذاری شاخص ها نسبت به هم :
۱۰۳	۷-۷- محاسبه وزن های نسبی:
۱۰۳	۷-۸- سازگاری سیستم :
۱۰۵	۷-۹- فصل چهارم تجزیه و تحلیل داده ها
۱۰۶	مقدمه
۱۰۶	۸-۱- توصیف نمونه آماری :
۱۰۶	۸-۲- یافته های آماری فرضیه اصلی و فرعی :
۱۰۹	۸-۳- آمار استتباطی نمونه آماری :
۱۰۹	۸-۴- تفسیر متغیرهای مستقل و وابسته تحقیق در گام اول :
۱۰۹	۸-۵- ۱- آزمون مقایسه میانگین رتبه بین عوامل مختلف با کولموگروف - اسمیرنوف:

- ۱۱۰ - ۲-۱-۲-۴ - آزمون مقایسه میانگین رتبه بین عوامل مختلف با تک نمونه ای:
- ۱۱۲ - ۳-۱-۲-۴ - آزمون مقایسه میانگین رتبه بین عوامل مختلف با آزمون فریدمن:
- ۱۱۳ - ۴-۲-۲-۴ - تفسیر شاخصهای تحقیق در گام دوم :
- ۱۱۴ - ۱-۲-۲-۴ - مدلسازی
- ۱۱۶ - ۲-۲-۴ - قضاوت ترجیحی:
- ۱۱۶ - ۴-۲-۳-۴ - محاسبات وزنهای نسبی و تعیین اهمیت نسبی شاخصها:
- ۱۱۶ - ۴-۲-۴ - محاسبه نسبت سازگاری :
- ۱۲۴ - ۵-۲-۲-۴ - ادغام وزنهای نسبی و رتبه بندی گزینه ها ی تصمیم :
- ۱۲۹ - فصل پنجم : نتیجه گیری و پیشنهادات
- ۱۳۰ - مقدمه
- ۱۳۰ - ۱-۵ - نتایج و دستاوردهای تحقیق :
- ۱۳۱ - ۲-۵ - پیشنهادات تحقیق :
- ۱۳۱ - ۱-۲-۵ - پیشنهادات حاصل از تحقیق :
- ۱۳۲ - ۱-۲-۵ - پیشنهادات جانبی تحقیق :
- ۱۳۶ - ۳-۵ - پیشنهاد برای تحقیق آتی :
- ۱۳۷ - فهرست منابع و مأخذ
- ۱۴۱ - پیوستها و ضمایم
- ۱۴۲ - پیوست الف ، مقدمه پرسشنامه
- ۱۴۳ - پیوست ب : سوالات پرسشنامه فرضیه (گام اول)
- ۱۴۵ - پیوست ج ، سوالات پرسشنامه مدل ارجحیت (گام دوم)
- ۱۵۰ - پیوست د : خروجی پایلایی و روایی
- ۱۵۳ - پیوست ه : جدول نتایج و یافته های آماری برای کل متغیر ها بصورت تجمعی
- ۱۵۶ - پیوست و : جدول نتایج و یافته های آماری برای فرضیه اصلی
- ۱۵۹ - پیوست ز : جدول نتایج و یافته های آماری برای فرضیه فرعی
- ۱۶۳ - پیوست ح: جداول یافته های آماری گام دوم
- ۱۶۶ - چکیده انگلیسی
- ۱۶۷ - عنوان انگلیسی